

PIANO

Tasosuoritusten sisällöt ja arvioinnin perusteet

Vantaan musiikkiopisto

2015

PIANONSOITON TASOSUORITUSTEN SISÄLLÖT JA ARVIOINNIN PERUSTEET

Suomen musiikkioppilaitosten liiton perustason ja musiikkiopistotason tasosuoritusten sisällöt sekä arvioinnin perusteet on laadittu Opetushallituksen laatimien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden hengessä.

Uudet sisällöt tuovat oppilaille entistä enemmän vapautta ja opettajalle vastuuta ohjelmiston suhteen. Tärkeintä on soittoinnostuksen herättäminen ja hyvän musiikkisuhteen ylläpitäminen.

Tasosuoritusten sisällöt

Tasosuoritusten tulee rohkaista oppilasta oman musiikillisen identiteetin etsimiseen. Opettaja ja oppilas suunnittelevat tasosuoritukset yhdessä.

Ohjelman tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason sisältösuosituksia. Suoritukseen voidaan sisällyttää ylempien tasojen ohjelmistoa edellyttäen, että oppilaalla on siihen vaadittavat tiedot ja taidot.

Ohjelman pitkäjänteisellä harjoittelemisella ja viimeistelyllä pyritään kehittämään oppilaan varmuutta ja ilmaisukykyä. Suorituksesta saatu kokemus sekä lautakunnan kannustava ja rakentava palaute auttavat oppilasta asettamaan itselleen uusia tavoitteita.

Yhteismusisointi on oleellinen osa opiskelua ja esimerkiksi kamarimusiikin muodossa se voi muodostaa osan tasosuorituksen ohjelmasta. Yhteismusisointi voi pitää sisällään eri tyylejä, esimerkiksi kansanmusiikkia ja/tai jazzmusiikkia.

Tasosuoritus

Tasosuoritus koostuu ohjelmistoon sisältyvistä sävellyksistä ja asteikko- ja prima vista-soitosta, sekä etydistä (etydeistä) tai etydinomaisesta teoksesta (teoksista). Ohjelmisto-osuus suositellaan esitettäväksi konsertissa tai konsertinomaisessa tilanteessa.

Oppilaalla on lisäksi mahdollisuus esittää oma sävellyksensä tai improvisoida esimerkiksi annetusta teemasta, aiheesta, motiivista tai sointupohjasta.

Asteikot

Asteikkoja soitetään oppilaitoksessa sovittavien ainekohtaisten käytänteiden mukaan siten, että ne tukevat oppilaan kehittymistä ja huomioivat instrumentin erityispiirteet. Kaikki asteikot tulee soittaa viimeistään musiikkiopistotason aikana.

Asteikkosoiton nopeutta ei määritellä. Asteikoilla ja murtosoinnuilla pyritään kehittämään instrumentin hallintaa kaikilla osa-alueilla, soittotekniikan notkeutta ja sujuvuutta sekä keskeisten musiikin rakennusainesten havaitsemista ja hallintaa soitettavassa ohjelmistossa.

Oppilaitos päättää sen, kuinka aikaisin oppilaille annetaan tiedoksi ne asteikot, jotka hänen tulee esittää. Suoritukseen valmistetut asteikot tulee merkitä suoritusohjelmaan.

Ulkoa soittaminen

Asteikot soitetaan ulkoa. Ohjelma pyritään esittämään pääsääntöisesti ulkoa. Ohjelma tai osa siitä voidaan kuitenkin esittää nuoteista, mikäli se on sävellyksen esittämisen tai instrumentin luonteen kannalta tarkoituksenmukaista.

Ohjelmisto

Teosluettelot on tarkoitettu opettajille esimerkinomaisiksi ohjelmiston suunnittelun apuvälineiksi, joita voi soveltaa. Oppilaan ohjelmiston tulee noudattaa keskimäärin kyseisen tason suosituksia. On suositeltavaa, että ohjelmistossa on aikamme musiikkia. Yksi teos voi olla vain kerran oppilaan teosluettelossa.

Harjoitettavan ohjelmiston sekä tasosuorituksen ohjelman tulee koostua erityyillisistä, eri säveltäjien sävellyksistä. Ohjelmiston tulee olla riittävän laaja, esimerkiksi noin kolminkertainen tasosuorituksen ohjelmaan nähden.

Teosluettelot löytyvät Suomen musiikkioppilaitosten liiton kotisivuilta:
<http://www.musicedu.fi/fi/musiikinopetus/tasosuoritukset/kosketinsoittimet>

ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppimista ja auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita ja saavuttamaan niitä. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy kannustavia ja rakentavia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin.

Arviointiasteikko

Erinomainen	5
Kiitettävä	4
Hyvä	3
Tyydyttävä	2
Hyväksytty	1
Uusittava	

Päättösuoritukset arvioidaan asteikolla 1-5 / uusittava. Halutessaan oppilaitos voi käyttää oppilaitoskohtaisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti myös tarkempaa pisteytystä 1-25 / uusittava (erinomainen 21-25, kiitettävä 16-20, hyvä 11-15, tyydyttävä 6-10, hyväksytty 1-5). Muut kuin päättösuoritukset voidaan arvioida ilman arvosanaa, jolloin tasosuoritus on joko suoritettu tai uusittava. **KTS. VMO:N OPS!**

Päättösuoritusten arvioitsijoita tulee olla valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti vähintään kaksi. Oppilaitos voi halutessaan määritellä omassa opetussuunnitelmassaan lautakunnan kokoonpanon. **KTS. VMO:N OPS!**

Oppilaalle annetaan suullinen palaute kaikilta lautakunnan jäseniltä tai puheenjohtajan yhteenvedo. Oppilas saa kirjallisen arvioinnin kuten Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteet edellyttävät.

HUOM.! Tässä koosteessa tasosuoritusten yhteydessä kaikki VMO:n pianokollegion sopimat yksityiskohdat lihavoituina.

Perustaso 1 / VMO

YLEISET TAVOITTEET

OPPILAS:

- löytää luontevan soittotavan
- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa valmiuksia fraseeraukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kykenee tuomaan esiin kappaleen luonnetta ja tunnelmaa
- saa valmiuksia uusien sävellysten oppimiseen
- saa valmiuksia ulkoa soittamiseen
- saa valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saa ohjausta esiintymiskäyttäytymiseen
- saa kokemusta esiintymistilanteista
- saa valmiuksia yhteismusisointiin
- rohkaistuu improvisoimaan ja säveltämään
- kiinnostuu musiikin kuuntelemisesta
- osaa pitää hyvää huolta soittimesta
- suorittaa vapaan säestyksen perustaso 1:n opinnot pianonsoiton perustason 1 ja 2 opintojen aikana
(katso liite: pianon vapaan säestyksen perustaso 1)
 - vapaan säestyksen tavoitteena on, että oppilas hallitsee perussykkeen, osaa säestää perustehoilla (I-IV-V7) reaalisointu- ja astemerkeistä, sekä tutustuu musiikin kuulonvaraiseen tuottamiseen.

SISÄLTÖ

- duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen.
Sävellajit vapaasti valittavissa: 4 duuria ja 4 molliä. Asteikot ja kolmisoinnut soitetaan kahden oktaavin alueelta kädet yhteen samaan suuntaan. B-duuri ja h-molli voidaan soittaa kädet erikseen. Kadenssi I-IV-V7-I, soinnut oikeassa kädessä oktaaviasemassa.
Opettaja merkitsee harjoitellut sävellajit tasosuorituslomakkeeseen.
- tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- helppoja kappaleita, jotka edustavat eri tyylejä ja tyylikausia, sekä ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia.
- suomalaista musiikkia
- prima vista soittoa
- yhteismusisointia, **vähintään kolme kappaletta ohjelmistossa.**
- tutustuminen vapaaseen säestykseen aloitetaan kun oppilaan valmiudet antavat siihen mahdollisuuden. Ohjelmistona käytetään kansan- ja lastenlauluja, sekä muuta sopivaa ohjelmistoa.
- musiikin luomista, improvisoimista ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- kaksi erityylistä pienimuotoista sävellystä, jotka ovat eri sävellajissa.
- etydi tai etydinomainen kappale.
- valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan.
Tasosuorituslomakkeen tarkastaja valitsee oppilaan valmistamista sävellajeista yhden duurin ja yhden mollin. Kadenssi I-IV-V7-I, soinnut oikeassa kädessä oktaaviasemassa.
- helppo prima vista tehtävä. **Prima vista tehtävän valmistamiseen annetaan oppilaan ja opettajan niin halutessa aikaa 10 minuuttia.**
- on suositeltavaa, että ohjelma sisältää yhteismusisointia.
- oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

- **asteikot ja prima vistan voi suorittaa eri aikaan kuin tasosuorituksen ohjelman. Tällöin suositellaan, että ne suoritetaan saman lukukauden aikana. Mikäli asteikot, prima vista ja säestystehtävä tehdään eri päivänä kuin tasosuorituksen ohjelmaosuus, riittää opettajan lisäksi lautakuntaan yksi henkilö.**
- Tasosuoritus arvioidaan ilman arvosanaa: suoritettu / uusittava. Oppilas saa myös suullisen ja kirjallisen palautteen suorituksestaan.

✓ ✓ ✓ ✓ ✓

Perustaso 2 / VMO

YLEISET TAVOITTEET

OPPILAS:

- kehittää edelleen nuotinlukutaitoaan
- oppii harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- saa lisää valmiuksia fraseeraukseen, sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä
- saa lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- kehittää edelleen valmiuksiaan yhteismusisointiin
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia ja tutustuu eri tyylikausien musiikkiin sekä kuuntelemalla että soittamalla
- suorittaa vapaan säestyksen perustaso 1:n opinnot pianonsoiton perustason 1 ja 2 opintojen aikana (katso liite: pianon vapaan säestyksen perustaso 1)
 - vapaan säestyksen tavoitteena on, että oppilas hallitsee perussykkeen, osaa säestää perustehoilla (I-IV-V7) reaalisointu- ja astemerkeistä, sekä tutustuu musiikin kuulonvaraiseen tuottamiseen.

SISÄLTÖ

- duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen. 4 duuri- ja 4 molliasteikkoa joita ei ole vielä soitettu perustaso 1:ssä. **Asteikot ja kolmisoinnut soitetaan neljän oktaavin alueelta kädet yhteen samaan suuntaan. Kadenssi I-IV-V7-I, soinnut oikeassa kädessä oktaavi- ja kvinttiasemissa.** Opettaja merkitsee harjoitellut sävellajit tasosuorituslomakkeeseen.
- Kromaattinen asteikko kahden oktaavin alueelta, voidaan soittaa kädet erikseen. **Asteikkoa ei kysytä tasosuorituksessa.**
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- teoksia jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- suomalaista musiikkia
- aikamme musiikkia
- prima vista soittoa
- yhteismusisointia, **vähintään kolme kappaletta ohjelmistossa.**
- säestystehtäviä
- musiikin luomista, improvisointia ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- kolme erityylistä ja eri aikakautta edustavaa sävellystä
- etydi tai etydinomainen kappale
- valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan (duuri- ja molliasteikko, kts. sisältö)
- säestystehtävä. Tehtävässä oppilas tuottaa kolmella perussoinnalla (I-IV-V7) kappaleen perusrytmiiä ilmentävän säestyksen. **Säestystehtävän valmistamiseen annetaan aikaa 10 minuuttia.**
- prima vista tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 1:n ohjelmistoa. **Prima vista tehtävän valmistamiseen annetaan oppilaan ja opettajan niin halutessa aikaa 10 minuuttia.**
- on suositeltavaa että ohjelma sisältää yhteismusisointia **toisen oppilaan/oppilaiden kanssa.**
- oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

- **asteikot, prima vistan ja säestystehtävän voi suorittaa eri aikaan kuin tasosuorituksen ohjelman. Tällöin suositellaan, että ne suoritetaan saman lukukauden aikana. Mikäli asteikot, prima vista ja säestystehtävä tehdään eri päivänä kuin tasosuorituksen ohjelmaosuus, riittää opettajan lisäksi lautakuntaan yksi henkilö.**
- Tasosuoritus arvioidaan arvosana-asteikolla 1-5 tai uusittava. Oppilas saa myös suullisen ja kirjallisen palautteen suorituksestaan. Prima vista ja säestystehtävä arvioidaan ilman arvosanaa: suoritettu / uusittava

✓ ✓ ✓ ✓ ✓

Perustaso 3 / VMO

YLEISET TAVOITTEET

OPPILAS:

- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiansa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia.
- on saanut kokemuksia esiintymistilanteista
- ottaa osaa yhteismusisointiin ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä.
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- osaa säestää kappaleita sointumerkeistä
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan.
- kuuntelee musiikkia, tutustuu oman aikansa musiikkiin sekä suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä.

SISÄLTÖ

- duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen. 4 duuri- ja 4 molliasteikkoa joita oppilas ei ole vielä soittanut perustaso 1:ssa ja 2:ssa. **Asteikot ja kolmisoinnut soitetaan neljän oktaavin alueelta kädet yhteen samaan suuntaan. Kadenssi I-IV-V7-I, soinnut oikeassa kädessä oktaavi- ja kvintti- ja terssiasemissa.** Opettaja merkitsee harjoitellut sävellajit tasosuorituslomakkeeseen.
- **Kromaattinen asteikko neljän oktaavin alueelta, kädet yhteen. Asteikkoa ei kysytä tasosuorituksessa.**
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- teoksia jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia. **Ohjelmistossa tulee olla soitettuna kaksi barokki ja kaksi wieniläisklassista teosta. Lisäksi oppilaan ohjelmistossa tulee olla soitettuna 15 eri tyylistä säestystehtävää (lastenlauluja, iskelmiä, laulelmia, yms.) erilaisilla kompeilla (valssi, humppa, jenkka, beat, jne.)**
- suomalaista musiikkia
- aikamme musiikkia
- prima vista soittoa
- yhteismusisointia, **vähintään kolme kappaletta ohjelmistossa.**
- säestämistä korvakuulolta ja sointumerkeistä.
- musiikin luomista, säveltämistä, improvisointia, soinnuttamista ja transponointia oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa.

SUORITUS

- oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen ohjelmakokonaisuuden, joka sisältää erityylisiä sävellyksiä eri aikakausilta.
- on suositeltavaa että tasosuoritus sisältää aikamme musiikkia.
- yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen
- etydi tai etydinomainen teos
- valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan (duuri- ja molliasteikko, kts. sisältö)
- prima vista tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 2:n ohjelmistoa.
- on suositeltavaa että ohjelma sisältää yhteismusisointia **toisen oppilaan/oppilaiden kanssa.**
- oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.

- ohjelmasuorituksen maksimiaika on 15 minuuttia.
- asteikot ja prima vistan voi suorittaa eri aikaan kuin tasosuorituksen ohjelman. Tällöin suositellaan, että ne suoritetaan saman lukukauden aikana. Mikäli asteikot ja prima vista tehdään eri päivänä kuin tasosuorituksen ohjelmaosuus, riittää opettajan lisäksi lautakuntaan yksi henkilö.
- Päätösuoritus arvioidaan arvosana-asteikolla 1-5 tai uusittava. Prima vista arvioidaan arvosana-asteikolla 1-5 tai uusittava. Oppilas saa myös suullisen ja kirjallisen palautteen suorituksestaan.

✓ ✓ ✓ ✓ ✓

Musiikkiopistotaso / VMO

YLEISET TAVOITTEET

OPPILAS:

- saa valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen.
- saa valmiuksia teosten itsenäiseen harjoittamiseen
- kykenee hyödyntämään musiikin perusteissa opittuja tietoja ja taitoja soitossaan.
- tutustuu aikamme musiikin soittotekniikoihin ja notaatioon.
- kykenee soittamaan ulkoa.
- kykenee hahmottamaan musiikillisia kokonaisuuksia.
- saa kokemuksia esiintymistilaisuuksista.
- ottaa osaa yhteismusisointiin.
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia.
- kuuntelee konserttiesityksiä ja äänitteitä.
- tutustuu oman aikansa musiikkiin ja suomalaiseen musiikkikulttuuriin ja seuraa musiikkielämän tapahtumia muun muassa tiedotusvälineiden avulla sekä mahdollisuuksien mukaan elävinä esityksinä.
- kehittää sävellys- ja improvisointitaitojaan.

SISÄLTÖ

- duuri- ja molliasteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen **kaikissa sävellajeissa neljän oktaavin alueelta. Kadenssi vapaavalintainen, ei I-IV-V7. Murtokolmisoinnut voi halutessaan vaihtaa dominanttiseptimisointuihin (murrettuna ja akordeina käännöksineen kahden tai neljän oktaavin alueelta)**
- kromaattinen asteikko asteikko neljän oktaavin alueelta **kädet yhteen.**
- Tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä tai etydinomaisia kappaleita.
- teoksia jotka edustavat eri aikakausia, tyylejä ja muotorakenteita ja jotka ovat tempoiltaan sekä tunnelmiltaan erilaisia.
- suomalaista musiikkia
- aikamme musiikkia
- prima vista soittoa
- yhteismusisointia erilaisissa kokoonpanoissa, **vähintään kolme kappaletta ohjelmistossa.**
- säestämistä korvakuulolta ja sointumerkeistä.
- musiikin luomista, säveltämistä, improvisointia, soinnuttamista ja transponointia mahdollisuuksien mukaan

SUORITUS

- oppilas suunnittelee yhdessä opettajansa kanssa monipuolisen ohjelmakokonaisuuden, joka sisältää erityyppisiä sävellyksiä eri aikakausilta.
- on suositeltavaa että tasosuoritus sisältää aikamme musiikkia.
- yhden sävellyksistä tulee olla laajamuotoinen
- etydi tai etydinomainen teos
- valmisteltuja asteikkoja murtokolmisointuineen ja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan (kts. sisältö)
- prima vista tehtävä, joka vastaa vaikeustasoltaan perustaso 3:n ohjelmistoa.
- on suositeltavaa että ohjelma sisältää yhteismusisointia **toisen oppilaan/oppilaiden kanssa.**
- oppilaalla on mahdollisuus myös improvisointiin tai oman sävellyksen esittämiseen.
- **ohjelmasuorituksen maksimiaika on 30 minuuttia.**

- **asteikot ja prima vistan voi suorittaa eri aikaan kuin tasosuorituksen ohjelman. Tällöin suositellaan, että ne suoritetaan saman lukukauden aikana. Mikäli asteikot ja prima vista tehdään eri päivänä kuin tasosuorituksen ohjelmaosuus, riittää opettajan lisäksi lautakuntaan yksi henkilö.**
- Päätösuoritus arvioidaan arvosana-asteikolla 1-5 tai uusittava. Prima vista arvioidaan arvosana-asteikolla 1-5 tai uusittava. Oppilas saa myös suullisen ja kirjallisen palautteen suorituksestaan.
- Ohjelma pyritään rakentamaan sellaiseksi, että se tuo monipuolisesti esiin oppilaan persoonallisia piirteitä.

✓ ✓ ✓ ✓ ✓

ARVIOINTIPERUSTEET

Pianonsoiton arviointia tehtäessä kiinnitetään huomiota seuraavien teknisten, tulkinnallisten ja taiteellisten asioiden hallintaan:

- Soittoasento
- Esitysmerkkien ja yksityiskohtien huomioonottaminen
- Perusornamentit
- Dynamiikka ja nyanssit
- Rytmi
- Tempon valinta ja hallinta
- Äänen laatu ja sävyt
- Artikulaatio
- Fraseeraus ja musiikin muotoilu
- Musiikin muodot
- Tunnelma
- Esiintymistaito
- Persoonallisuus soitossa
- Yhteismusisointitaidot

Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin, jossa keskitytään muun muassa seuraaviin seikkoihin:

- Tunteiden hallinta suoritustilanteessa
- Kurssin koettu suoritustaso suhteessa harjoitusprosessiin ja omiin odotuksiin
- Mahdolliset kehityskohteet työskentelyssä (harjoittelu, soittotunnit) seuraaviin tehtäviin valmistauduttaessa

✓ ✓ ✓ ✓ ✓

Pianon vapaan säestyksen perustaso 1

TAVOITTEET

Perustaso 1 on kaikille tarkoitettu opintojakso, joka sisältyy pianonsoiton perustason 1 ja 2 opintoihin. Opintojaksossa tutustutaan vapaaseen säestykseen. Tavoitteena on, että oppilas hallitsee perussykkeen, osaa säestää perustehoilla (I-IV-V7) reaalisoitu- ja astemerkeistä sekä tutustuu musiikin kuulonvaraiseen tuottamiseen.

SISÄLTÖ

- harjoitellaan säestämään tutuissa sävellajeissa perusfunktioilla (I-IV-V7) 3/4-, 4/4- ja 6/8- tahtilajeissa. I ja IV asteilla käytetään kolmisointua ja V asteen sointuna dominanttiseptimisointua, josta voidaan jättää pois perusääni tai kvintti
- melodioita ja säestyksiä harjoitellaan tuottamaan myös kuulonvaraisesti.
- tutustutaan improvisointiin.
- Ohjelmistona käytetään kansan- ja lastenlauluja, sekä muuta sopivaa ohjelmistoa.

SUORITUS

- A. Kadenssisoitto pianonsoiton perustaso 1-suorituksen yhteydessä.
- B. Säestystehtävä pianonsoiton perustaso 2-suorituksen yhteydessä. Säestystehtävässä oppilas tuottaa kolmella perussoinnalla (I-IV-V7) kappaleen perusrytmiä ilmentävän säestyksen. Melodian voi soittaa ensin ilman sointuja.

ARVIOINTI

- hyväksytty / suoritettu